

§ 663

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 11.1.2022 § 6 (polkupyörävahinko)

HEL 2021-012697 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 11.1.2022 § 6 tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö on 11.1.2022 § 6 päätöksellään hylännyt osoitteessa Laivalahdenkatu 26.10.2021 klo 20.45 tapahtuneeseen polkupyörävahinkoon liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa 502,50 euron suuruisesta vahingonkorvauksesta 26.10.2021 kello 20.45 osoitteessa Laivalahdenkatu tapahtuneeseen polkupyörävahinkoon liittyen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija on esittänyt oikaisuvaatimuksessaan, että yksikön päällikön päätöksen pöytäkirjanotteessa on ollut väärä tieto: "Hakija kertoo vaatimuksessaan valinneensa muun kuin polkupyörälle ohjatun reitin." Väite on hakijan mukaan virheellinen, koska pyöräliikennettä ei oltu ohjattu liikennemerkillä pois ajoradalta. Hakijan mukaan tieliikennelaki ei myöskään velvoita käyttämään kuin kulkusuunnan oikealla puolella olevia pyöräväyliä, joita Laivalahdenkadulla ei ollut. Hakija on kertomansa mukaan harkittuaan päättänyt jatkaa pyöräilyä ajoradalla, koska hän oli urakan aikana aiemmin todennut ajoradan väliaikaiset ratkaisut turvallisiksi. Hakija on kertonut, että "En ole osannut arvata enkä siinä valaistuksessa nähnyt, vaikka pyörässäni on voimakas LED-valaisin, että keskellä ajorataa voi olla kanttikiven reunus. Vahinko olisi voitu ehkäistä, jos keskellä ajorataa ollut katukivetyksen reuna olisi tasoitettu." Oikaisuvaatimuksessa on linkit hakijan nimeämään "Laivalahden pyörätiestä varoittavaan videoon", poliisin Twitter-sivujen keskusteluun sekä Ylen uutiseen.

Perustelut

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

Lautakunta viittasi yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen sekä yhtyi yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan sekä vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten että kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta.

Polkupyörällä kaatuminen ei yksinään osoita kaupungin korvausvastuuta. Vahingonkorvausvastuun syntyminen edellyttää, että kadun kunnossapito on ollut virheellistä tai huolimaton tai että kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syyhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä.

Kunnossapitolaki edellyttää pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Vahinkopaikkaa kunnossapidetään hoitoluokan II mukaisesti, mutta kyseisellä kohdalla on vahingon aikaan toiminut kaupungin urakoima kadun rakentamisen työmaa.

Työmaan aikaisesta kunnossapidosta vastaa työmaa-alueen luvan saanut toimija. Asiassa aikaisemmin saatujen selvitysten mukaan Laivalahdenkadulla on ollut meneillään Helsingin kaupungin teettämä kadun peruseräparannus- ja kunnallistekniikan uusimistyö. Kaupungille on siten kuulunut kunnossapitovastuu Laivalahdenkadun työmaa-alueesta vahingon tapahtumahetkellä.

Vahingonkorvausvelvollisuuden syntymiseksi edellytetään työmaa-alueen luvan saaneen toimijan tuottamusta eli huolimattomuutta tai laiminlyöntiä, joka on ollut vahingon syynä. Tässä tapauksessa se merkitsisi, että työmaa-alueen luvansaanut toimija olisi ollut huolimaton tai laiminlyönyt jotain työmaa-alueen järjestelyissä tai sen merkitsemisessä.

Tieliikennelain mukaan varoitusmerkkiä käytetään osoittamaan tiessä olevaa liikenteelle vaarallista kohtaa tai tieosuutta. Tietyöstä kertovalla merkillä varoitetaan tieosuudesta, jolla saattaa olla työkoneita, työntekijöitä taikka työstä tai työn keskeneräisyydestä johtuvia vaaroja, kuten irtokiviä tai kuoppia.

Työmaa-alueen urakoitsijalta, Staralta, oikaisuvaatimukseen saadusta selvityksestä käy ilmi, että rakennettava katuosuus on ollut asianmukaisesti liikennemerkein osoitettuna työmaa-alueeksi. Selvityksen mukaan varoittavat merkit ovat olleet vahingon aikaan paikallaan tuolloin voimassa olleen liikennejärjestelysuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmasta käy ilmi, että työmaa-alueesta on varoitettu ennen vahinkopaikkaa tietyöstä kertovilla merkeillä. Paikalla on lisäksi ollut tienkäyttäjien

varoittamiseksi liikenteenohjauselementtejä sarjavilkuilla. Ajoväylän nopeusrajoitus on ollut 30 km/h. Jalankulkijat ja pyöräilijät on ohjattu opastavin liikennemerkein väliaikaiselle kevyen liikenteen väylälle.

Hakijan aikaisemmin toimittamista valokuvista ilmenee lisäksi, että kyseisen ajoradan varrella sekä vahinkopaikalla on ollut useita varoitusmerkkejä, kuten sulkupuomeja, sulkuaitoja ja sulkupyölväitä tienkäyttäjien varoittamiseksi. Hakijan valokuvista on myös nähtävissä, että vahinkopaikalla on ollut katuvalaistus.

Alueen keskeneräisen yleisilmeen perusteellakin on ollut ennalta arvatavissa, että ajoväylällä voi esiintyä kuoppia ja muita kadun epätasaisuuksia. Työmaa-aikaiset olosuhteet edellyttävät kadunkäyttäjiltä erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi.

Kaupungille ei ole saapunut muita ilmoituksia tai vahingonkorvausvaatimuksia kyseiseen kadun kohtaan liittyen.

Vahingonkorvausvastuuta voidaan rajoittaa tai se voidaan evätä, jos vahingonkärsijä on itse myötävaikuttanut vahinkoon.

Tieliikennelain mukaan vaaran ja vahingon välttämiseksi tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta. Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Ajoneuvolla on kaksisuuntaisella ajoradalla ajettava muu liikenne ja olosuhteet huomioon ottaen niin lähellä ajoradan oikeaa reunaa kuin turvallisuutta vaarantamatta on mahdollista. Ajoneuvoa ei saa ajaa vastaan tulevalle liikenteelle tarkoitetulla ajokaistalla.

Vahinko on tapahtunut asfaltoidun työnaikaisen ajoväylän mutkakohdassa. Hakija on kertonut ajaneensa vahinkohetkellä sähköavusteisella hybridipyörällä noin 10-15 km/h nopeudella. Koska työmaa-aita ajoradan oikealla puolella, on hakijan kertoman mukaan, estänyt näkyvyyttä, eikä vastaan tulevaa liikennettä ole tullut, on hakija siirtynyt ajoradan oikeasta laidasta vasemmalle. Vahinko on tapahtunut illalla, mutta polkupyörässä on hakijan mukaan ollut voimakas LED-valaisin ja vahinkopaikalla on ollut myös katuvalaistus. Reunakivetys on siten ollut valaistuksen puolesta havaittavissa. Hakija on kertonut ajaneensa ko. ajoväylää työmaan aikana aikaisemminkin, joten hakija on ollut tietoinen alueen keskeneräisyydestä.

Tieliikennelain mukaan ajoneuvolla on ajettava ajoradalla.

Myös polkupyörä on ajoneuvo ja sen paikka on ajoradalla, jos muuta ei esimerkiksi liikennemerkillä osoiteta. Pyörätiemerkillä osoitetaan pyörä-

tie, jota polkupyöräilijän on käytettävä ajaessaan asianomaiseen suuntaan.

Vaikka pyörätie on sijainnut hakijan kertoman mukaan kulkureittinsä vasemmalla puolella, on hakijalla ollut mahdollisuus valita ajoreitiksi tilapäinen yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie.

Hakija on kertonut vahingonkorvausvaatimuksessaan, että ”en valinnut McDonaldsin ja Shellin edustan väliaikaista kevyenliikenteen väylää” ja ”valitsin siis pyöräillä ajoväylän oikeassa laidassa”. Yksikön päällikön päätöksen perusteluissa ei siten ole kerrottu virheellisesti, että hakija on kertonut valinneensa muun kuin polkupyörälle ohjatun reitin.

Oikaisuvaatimuksen linkeissä esitetyt asiat eivät liity kyseessä olevaan vahinkoon, joten niillä ei ole merkitystä kaupungin korvausvastuun syntymisen arvioinnissa.

Kaupunki katsoo edellä esitetyin perustein, ettei vahinkotapahtuma ole johtunut kaupungin laiminlyönnistä työmaa-alueen kunnossapidossa tai alueen merkitsemisessä.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheutta päätöksen muuttamiseen.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijalle polkupyörällä kaatumisen seurauksena syntyneestä vahingosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1-4 §, 14 §, 14 a §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §, 19 §, 76 §, Liite 3.1, A 11, Liite 3.9, I1, I2, I3

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Virpi Leppänen, lakimies, puhelin: 310 33260
virpi.leppanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 28.1.2022, saate
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Oikaisuvaatimuksen tekijä	Eesitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimitelimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimitelimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi eKirjeitse 14.1.2022. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 28.1.2022 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Virpi Leppänen, lakimies, puhelin: 310 33260
virpi.leppanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 28.1.2022, saate
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)

Oheismateriaali

1 Selvitys oikaisuvaatimukseen

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 11.01.2022 § 6

HEL 2021-012697 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 9.11.2021 esittänyt kaupungille yhteensä 502,50 euron suuruisen vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakija kaatui ajaessaan sähköavusteisella polkupyörällä väliaikaisen ajoradan kanttikiven reunaan 26.10.2021 kello 20.45 Laivalahdenkadulla. Hakija kertoo vaatimuksessaan valinneensa muun kuin polkupyörille ohjatun reitin.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys. Kadun kunnossapito käsittää muun muassa katurakenteiden kunnossapidon, kuten rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suori-

tusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katuluokituksen sekä väylän vilkkauksen mukaan. Pääkadun ja erittäin vilkkaan liikenteen väylän (I-luokan kadun) päällysteessä ei ole vaurioita yksittäisiä viivahalkeamia lukuun ottamatta ja urasyvyys on vähäinen. Kokoojakadun ja vilkasliikenteisen kevyen liikenteen väylän (II-luokan kadun) päällysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla kulunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava. Tonttikadun ja vähäliikenteisen kevyen liikenteen väylän (III-luokan kadun) päällysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaarallanteita.

Vahinkopaikkaa Laivalahdenkadulla kunnossapidetään hoitoluokan II mukaisesti. Kyseisellä kohdalla on vahingon aikaan toiminut kaupungin urakoima kadun rakentamisen työmaa.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys työmaasta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan Laivalahdenkadulla on tehty kadun rakentamiseen liittyviä töitä kaupungin toimesta vahingon tapahtuma-aikaan. Työyksikön mukaan vahinkopaikalla on ollut pyöräilijöille osoitettu tilapäinen kulkureitti, jolla pyöräilijöiden turvallisuus on ollut huomioituna. Vahinkopaikalla kadun rakentamisen keskeisyys ja pyöräilijöille tarkoitettu reitti ovat olleet hyvin merkittynä.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys. Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan, jos hän voi osoittaa, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti.

Pelkkä työmaalla kaatuminen ei yksinään aiheuta vahingonkorvausvastuuta kaupungille kadunpitäjänä. Kaupungin vahingonkorvausvastuu konkretisoituu vain, mikäli kaupunki on laiminlyönyt velvollisuuttaan pitää katu tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa.

Vahingonkärsijän oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa kunnossapidosta vastuussa olevan korvausvastuun. Polkupyörää pidetään tieliikennelaissa ajoneuvona. Vaikka päällystevauriot olisivatkin joskus hankalia havaita, ajoneuvojen kuljettajia sitovat silti tieliikennelain säännökset. Ajoneuvon kuljettajan on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovittava sellaiseksi

kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Laivalahdenkadun katurakentamisen työmaan keskeneräisyys on ollut havaittavissa alueella liikuttaessa. Työmaa on ollut hyvin merkitty ja liikenteenohjaus on ollut asianmukainen. Keskeneräisyyden vuoksi jokaisella työmaalla saattaa olla mm. kuoppia tai muuta sellaista, mikä vaatii erityistä varovaisuutta työmaan läheisyydessä tai sen alueella liikkuvilta. Työmailla työn etenemisen myötä tilanne saattaa muuttua nopeastikin työmaan eri vaiheissa. Näistä työmailla olevista, mahdollisista vaaroista varoitetaan työmaamerkein.

Vallitsevien olosuhteiden perusteella vahingon välttäminen ei olisi ollut mahdotonta tieliikennelain edellyttämää huolellisuusvelvoitetta noudattaen. Vahinko olisi voitu välttää pyöräilijöille osoitettua ajolinjaa noudattaen.

Katujen rakentaminen ja siitä johtuva keskeneräisyys ei itsessään tarkoita, että kaupunki olisi toiminut asiassa tuottamuksellisesti. Edellä mainituin perustein kaupunki katsoo, ettei se ole vahingosta vahingonkorvauslain mukaisessa korvausvastuussa.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 30.12.2020 § 53

Lisätiedot

Marjo Laine, valmistelija, puhelin: 310 38506
kymp.korvausasiat(a)hel.fi